

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИЗАЙНУ  
Кафедра філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ



Директорка ІПСТ

Тетяна ВЛАСЮК

2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА**

навчальної дисципліни **Загальне мовознавство**

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність 035 Філологія

Освітня програма Англійська мова: переклад у бізнес-комунікаціях

Інститут права та сучасних технологій

Київ 2024 рік

РОЗРОБЛЕНО: Київський національний університет технологій та дизайну

РОЗРОБНИЦЯ ПРОГРАМИ: Дворянчикова Світлана Євгенівна, доцентка кафедри філології та перекладу

Схвалено Вченою Радою інституту права та сучасних технологій

Протокол від «27» червня 2024 року № 12

Директорка інституту  Тетяна ВЛАСЮК

Обговорено та рекомендовано на засіданні кафедри філології та перекладу

Протокол від «19» червня 2024 року № 12

Завідувачка кафедри  Єлизавета ІСАКОВА

## 1 ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Освітня програма Англійська мова: переклад у бізнес-комунікаціях Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)	Обов’язкова	
Змістовий модуль – 1		<b>Рік підготовки:</b>	
		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 60		<b>Семестри</b>	
		1-й	1-й
		<b>Лекції</b>	
		12 год	2 год
		<b>Семінарські</b>	
		12 год	2 год
		<b>Самостійна робота</b>	
	36 год	56 год	
Тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти: аудиторних – 2 години  самостійної роботи здобувача вищої освіти – 3 години	<b>Вид підсумкового контролю:</b>		
	екзамен		

## 2 АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни складається з одного змістового модуля:  
**Змістовий модуль 1. Вступ до мовознавства.**

**Мета дисципліни** – оволодіння здобувачами вищої освіти здатністю наукового розуміння сутності мови як суспільного явища, основ теорії мови, системи лінгвістичних понять і термінів, закономірностей розвитку, функціонування та основних методів дослідження мови, а також формування у здобувачів філологічного мислення і набуття ними вмінь та навичок засад свідомого засвоєння рідної та іноземних мов.

### Результати навчання дисципліни:

*знати:* систему мови, основні проблеми мовознавства та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів; зміст та особливості використання системи сучасних мовознавчих термінів;

*вміти:* аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища й процеси, що їх зумовлюють;

*здатен продемонструвати:* в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні;

*володіти навичками:* використання в професійній діяльності знань з теорії мови;

*самостійно вирішувати:* завдання щодо збору, аналізу, систематизування й інтерпретації фактів мови й мовлення та використання їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та навчання.

**Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні досягти таких компетентностей:**

### Загальні компетентності:

ЗК 3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 6	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 10	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

### Фахові компетентності:

ФК 1	Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
ФК 2	Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
ФК 3	Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).
ФК 7	Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).
ФК 8	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
ФК 9	Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
ФК 10	Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

### Програмні результати навчання:

ПРН 1	Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.
ПРН 2	Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
ПРН 3	Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
ПРН 6	Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН 9	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН 11	Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
ПРН 15	Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
ПРН 16	Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.
ПРН 17	Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
ПРН 21	Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

**Необхідні передумови: успішне опанування дисциплін** українська та зарубіжна культура; українська державність: історія і сучасність; філософія, політологія та соціологія; українська мова в діловому та академічному аспектах; українська література від давнини до сучасності у світовому та культурному контексті; практика англійської мови та перекладу; практична фонетика англійської мови; практична граматики англійської мови.

**Види навчальних занять:** лекція, семінарське, консультація.

**Методи навчання:** організації і здійснення навчальної діяльності (словесний, практичний, пояснювально-демонстраційний, репродуктивний, дослідницький і проблемного викладання, індуктивний і дедуктивний, самостійної роботи та роботи під керівництвом викладача); стимулювання та мотивації у навчанні (формування інтересу, аналізу побутових і професійних ситуацій, формування відповідальності в навчанні).

**Методи контролю:** усний (індивідуальне, фронтальне, комбіноване опитування, презентації), письмовий (завдання, есе), тестовий (поточний, модульний, підсумковий).

**Форма підсумкового контролю:** екзамен (семестр 1).

**Засоби діагностики успішності навчання:** завдання, презентації, есе, комплекти тестових завдань, переліки питань для поточного, модульного та підсумкового контролів.

**Мова навчання:** українська.

### 3 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

## СЕМЕСТР 1

### Змістовий модуль 1. Вступ до мовознавства.

Тема 1. Мовознавство як наука. Галузі мовознавства. Становлення мовознавства. Зв'язок мовознавства з іншими науками. Синхронія і діахронія. Методи дослідження мовного матеріалу. Письмо. Графіка. Орфографія.

Тема 2. Природа, сутність, функції та будова мови. Мова і суспільство. Мова, мислення і свідомість. Знакова теорія мови. Мова і мовлення.

Тема 3. Походження мови. Специфіка розвитку і функціонування мов. Лінгвістична типологія. Генеалогічна класифікація мов світу.

Тема 4. Мова як системно-структурне утворення, фонетична й морфологічна системи мови.

Тема 5. Морфологічна й лексична системи мови.

Тема 6. Фразеологічна й синтаксична системи мови.

## 4 СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів (розділів) і тем	Кількість годин											
	Денна форма здобуття вищої освіти						Заочна форма здобуття вищої освіти					
	усього	у тому числі:					усього	у тому числі:				
		л.	п.	сем.	інд.	с.р. с.		л.	п.	сем.	інд.	с.р.с.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<b>Освітній компонент 1</b>												
<b>Семестр 1. Змістовий модуль 1. Вступ до мовознавства</b>												
Тема 1. Мовознавство як наука. Галузі мовознавства. Становлення мовознавства. Зв'язок мовознавства з іншими науками. Синхронія і діахронія. Методи дослідження мовного матеріалу. Письмо. Графіка. Орфографія.	10	2	-	2	-	6	10	1	-	-	-	9
Тема 2. Природа, сутність, функції та будова мови. Мова і суспільство. Мова, мислення і свідомість. Знакова теорія мови. Мова і мовлення.	10	2	-	2	-	6	10	-	-	1	-	9
Тема 3. Походження мови. Специфіка розвитку і функціонування мов. Лінгвістична типологія. Генеалогічна класифікація мов світу.	10	2	-	2	-	6	11	1	-	-	-	10
Тема 4. Мова як системно-структурне	10	2	-	2	-	6	11	-	-	1	-	10

утворення, фонетична й морфонологічна системи мови.												
Тема 5. Морфологічна й лексична системи мови.	10	2	-	2	-	6	9	-	-	-	-	9
Тема 6. Фразеологічна й синтаксична системи мови.	10	2	-	2	-	6	9	-	-	-	-	9
Разом за змістовим модулем 1	60	12	-	12	-	36	90	2	-	2	-	56
<b>Всього годин за дисципліною</b>	<b>60</b>	<b>12</b>		<b>12</b>	-	<b>36</b>	<b>60</b>	<b>2</b>	-	<b>2</b>	-	<b>56</b>

### 5 СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Мовознавство як наука. Галузі мовознавства. Становлення мовознавства. Зв'язок мовознавства з іншими науками. Синхронія і діахронія. Методи дослідження мовного матеріалу. Письмо. Графіка. Орфографія.	2
2	Природа, сутність, функції та будова мови. Мова і суспільство. Мова, мислення і свідомість. Знакова теорія мови. Мова і мовлення.	2
3	Походження мови. Специфіка розвитку і функціонування мов. Лінгвістична типологія. Генеалогічна класифікація мов світу.	2
4	Мова як системно-структурне утворення. Фонетична й морфонологічна системи мови.	2
5	Морфологічна й лексична системи мови.	2
6	Фразеологічна й синтаксична системи мови.	2
<b>Всього</b>		<b>12</b>

### 6 САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Види робіт	Кількість годин
1	Підготовка до семінарських робіт	12
2	Підготовка до всіх видів контролю і його проходження	6
3	Завдання / презентації / есе	18
<b>Всього</b>		<b>36</b>

### 7 ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

-

### 8 РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

#### Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне оцінювання та самостійна робота						МК	Екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6			
10	10	15	15	15	15	10	10	100

#### Розподіл балів з дисципліни

Види робіт, що оцінюються в балах	T1	T2	T3	T4	T5	T6	Усього
Виступ на семінарському занятті	3	3	5	5	5	5	26

Завдання / презентації / есе	3	3	5	5	5	5	26
Поточний контроль	4	4	5	5	5	5	28
Модульний контроль	10						10
Екзамен	10						10
<b>Всього з дисципліни</b>							<b>100</b>

### Критерії оцінювання видів робіт

Види роботи	Кількість балів	
	Теми 1, 2	Теми 3, 4, 5, 6
<b>Виступ на семінарському занятті</b>		
Здобувач демонструє високий рівень опанування теоретичного та практичного матеріалу курсу й обізнаності в розгляданих питаннях з основної і додаткової сучасної літератури, вміє творчо застосовувати набуті теоретичні знання під час обговорювання питань, запропонованих для розгляду в аудиторії, узагальнює інформацію, почерпнуту з доповідей інших осіб, дотримується принципів логічності, структурованості, єдиного стилю викладу матеріалу та правильності мовлення під час виступу в аудиторії.	3	5
Здобувач демонструє високий рівень опанування теоретичного та практичного матеріалу курсу й обізнаності в розгляданих питаннях з основної і додаткової сучасної літератури, застосовує інформацію, почерпнуту з доповідей інших осіб, дотримується принципів логічності, структурованості, єдиного стилю викладу матеріалу та правильності мовлення під час виступу в аудиторії, подекуди припускаючись незначних неточностей.	2,5	4
Здобувач демонструє достатній рівень опанування теоретичного та практичного матеріалу курсу й обізнаності в розгляданих питаннях з основної і додаткової сучасної літератури, у цілому дотримується принципів логічності, структурованості, єдиного стилю викладу матеріалу та правильності мовлення під час виступу в аудиторії.	2	3
Здобувач демонструє середній рівень опанування теоретичного та практичного матеріалу курсу й обізнаності в розгляданих питаннях з основної сучасної літератури, частково дотримується принципів логічності, структурованості, єдиного стилю викладу матеріалу та правильності мовлення під час виступу в аудиторії.	1,5	2
Здобувач демонструє фрагментарне опанування теоретичного та практичного матеріалу курсу й обізнаності в розгляданих питаннях з основної сучасної літератури, частково дотримується принципів логічності та структурованості у викладі матеріалу й правильності мовлення під час виступу в аудиторії.	1	1
<b>Завдання</b>	Теми 1, 2	Теми 3, 4, 5, 6
Здобувач виконує всі або майже всі запропоновані завдання (90-100%), виявляє творчі здібності, успішно розв'язує навчальні проблеми, самостійно здобуває і використовує інформацію, аргументує власні судження теоретичними положеннями, ілюструючи їх прикладами, формулює власні висновки, володіє спеціальною термінологією, застосовує знання з інших дисциплін.	3	5



Здобувач виконує всі або майже всі запропоновані завдання (90-100%), демонструє достатньо ґрунтовні знання, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, встановлює зв'язки між явищами і фактами, формулює висновки, володіє спеціальною термінологією, подекуди припускаючись незначних неточностей під час виконання завдань.	2,5	4
Здобувач виконує 70-80 % запропонованих завдань, демонструючи знання основних положень навчального матеріалу та переважно володіння спеціальною термінологією, демонструє загальну здатність до аналізу, здійснення порівняння, формулювання висновків, наведення окремих прикладів, застосування вивченого матеріалу у стандартних ситуаціях.	2	3
Здобувач виконує 50-60 % запропонованих завдань, здатний частково відтворити вивчений теоретичний матеріал, виконати певні вправи за зразком.	1,5	2
Здобувач виконує менш ніж 30% запропонованих завдань, фрагментарно відтворюючи частину навчального матеріалу, виконуючи певні найпростіші вправи з допомогою викладача.	1	1
<b>Презентації</b>	Теми 1, 2	Теми 3, 4, 5, 6
Логічна, послідовна, структурована, детальна складна доповідь з певної проблеми, у якій здобувач висвітлює і ґрунтовно викладає головні положення, наводить аргументи, узагальнює інформацію, ефективно обстоює свою думку, дотримуючись норм української літературної мови.	3	5
Логічна, послідовна, структурована, достатньо детальна складна доповідь з певної проблеми, у якій здобувач висвітлює і викладає головні положення, наводить аргументи, узагальнює інформацію, ефективно обстоює свою думку, дотримуючись норм української літературної мови.	2,5	4
Логічна, послідовна, переважно структурована доповідь, у якій здобувач висвітлює і викладає головні положення, наводить загальні аргументи, обстоює свою думку, доходить висновків, переважно дотримуючись норм української літературної мови.	2	3
Переважно логічна, послідовна, частково структурована доповідь, у якій здобувач висвітлює і викладає головні положення, наводить загальні аргументи, частково обстоює свою думку, у цілому дотримуючись норм української літературної мови.	1,5	2
Здебільшого логічна та послідовна доповідь, у якій здобувач викладає головні положення, наводить загальні аргументи, частково ілюструє свою думку, у цілому дотримуючись норм української літературної мови.	1	1
<b>Есе</b>	Теми 1, 2	Теми 3, 4, 5, 6
Логічне і структуроване есе, що повністю відповідає встановленим нормам і вимогам до його написання, здобувач демонструє вільне володіння матеріалом згідно з тематикою есе та дотримується норм української літературної мови.	3	5

Логічне і структуроване есе, що переважно відповідає встановленим нормам і вимогам до його написання, здобувач демонструє вільне володіння матеріалом згідно з тематикою есе та дотримується норм української літературної мови.	2,5	4
Логічне і структуроване есе, що переважно відповідає встановленим нормам і вимогам до його написання, здобувач демонструє переважне володіння матеріалом згідно з тематикою есе та дотримується норм української літературної мови.	2	3
Логічне і структуроване есе, що частково відповідає встановленим нормам і вимогам до його написання, здобувач демонструє часткове володіння матеріалом згідно з тематикою есе та переважно дотримується норм української літературної мови.	1,5	2
Логічне і частково структуроване есе, що частково відповідає встановленим нормам і вимогам до його написання, здобувач демонструє фрагментарне володіння матеріалом згідно з тематикою есе та в цілому дотримується норм української літературної мови.	1	1
<b>Поточний контроль</b>	Теми 1, 2	Теми 3, 4, 5, 6
Поточний контроль проводять у тестовій формі. Здобувач вищої освіти відповідає на 20 запитань, кожне з яких оцінюють у 0,25 бала (у 0,2 бала в межах тем 1 і 2). Результати складання поточного контролю оцінюють автоматизовано відповідно до кількості правильно наданих відповідей.	4-0	5-0
<b>Модульний контроль</b> Модульний контроль проводять у тестовій формі. Здобувач вищої освіти відповідає на 30 запитань, кожне з яких оцінюють у 0,33 бала. Результати складання модульного контролю оцінюють за десятибальною шкалою автоматизовано відповідно до кількості правильно наданих відповідей.	10-0	

### Критерії оцінювання екзамену

#### Розподіл балів

Тестування	Відповідь на питання	Сума
6	4	10

Екзамен складається з двох частин: тестової та усної. Завдання обох блоків спрямовані на визначення рівня оволодіння знаннями та сформованості практичних компетентностей. Тестові завдання виконують на бланках або в МСОП КНУТД з подальшою перевіркою екзаменатором або автоматичною. Усна частина передбачає надання здобувачем вищої освіти відповіді на відкриті теоретичні й практичні питання з матеріалу дисципліни.

Критерії оцінювання усної частини екзамену:

Здобувач отримує 4 бали за відповіді на питання, якщо він дотримується вимог усіх чотирьох зазначених критеріїв.

1. Високий рівень опанування теоретичного та практичного матеріалу курсу.
2. Високий ступінь обізнаності з основної літератури під час надання відповіді на екзаменаційні питання.
3. Уміння поєднувати узагальнені теоретичні знання та їх практичне застосування під час надання відповіді на екзаменаційні питання.
4. Дотримання принципів логічності, структурованості, єдиного стилю викладу матеріалу та правильності мовлення під час надання відповіді на екзаменаційні питання.

Недотримання вимог певних критеріїв знижує загальну суму на відповідну кількість балів.

### Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Оцінка за національною шкалою для екзамену, КП, КР /заліку/	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
<b>Відмінно/ зараховано</b>	90-100	<b>A</b>	<b>Відмінно</b> (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
<b>Добре/ зараховано</b>	82-89	<b>B</b>	<b>Дуже добре</b> (вище середнього рівня з кількома помилками)
	74-81	<b>C</b>	<b>Добре</b> (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
<b>Задовільно/ зараховано</b>	64-73	<b>D</b>	<b>Задовільно</b> (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
	60-63	<b>E</b>	<b>Достатньо</b> (виконання відповідає мінімальним критеріям)
<b>Незадовільно / не зараховано</b>	35-59	<b>FX</b>	<b>Незадовільно</b> (з можливістю повторного складання)
	0-34	<b>F</b>	<b>Незадовільно</b> (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

### 9 ПОЛІТИКА КУРСУ

- **Обов'язкове дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти, а саме:**
  - самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою цієї навчальної дисципліни;
  - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
  - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
  - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
- Допускається визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих у неформальній освіті відповідно до «Положення про порядок визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти та визначення академічної різниці у Київському національному університеті технологій та дизайну».
- Для одержання мінімальної позитивної оцінки з дисципліни необхідно у визначені викладачем строки набрати мінімальну кількість балів за кожну тему і модульний контроль.
- У разі несвочасного виконання робіт кількість набраних балів знижується на 30%.
- Перенесення терміну здачі робіт/перездача:
  - можлива пролонгація термінів здачі робіт з поважних причин (лікарняний, академічна мобільність тощо), про що потрібно попередити викладача заздалегідь,
  - без поважних причин – кількість набраних балів знижується на 30 %.
- Якщо був виявлений плагіат, здобувачеві повертається робота та видається новий варіант завдання.
- Пропущенні заняття відпрацьовуються здобувачем вищої освіти згідно з погодженням з викладачем індивідуальним графіком у разі недостатньої кількості балів для отримання мінімальної позитивної оцінки з дисципліни.
- Оскарження оцінювання відбувається згідно з «Положенням про порядок і методику рейтингового оцінювання академічних досягнень студентів КНУТД» і таким чином: здобувач вищої освіти, який не погоджується з результатом підсумкового контролю, має право подати заяву на ім'я ректора за погодженням декана факультету / директора інституту в день проведення екзамену або не пізніше 15:00 наступного робочого дня. Для розгляду апеляції

протягом трьох робочих днів після подачі заяви на факультеті / інституті наказом ректора створюється апеляційна комісія в такому складі: голова комісії (проректор, декан факультету / директор інституту, їх заступники або директор Навчально-методичного центру управління підготовкою фахівців), секретар та члени комісії (обов'язково має бути представник від студентського самоврядування). Апеляційна комісія оцінює письмові відповіді студента, який подав апеляцію, на кожне завдання окремо за критеріями, що визначені в робочій програмі навчальної дисципліни. Додаткове опитування студента під час розгляду його роботи не допускається. Апеляційна комісія після розгляду апеляції студента ухвалює одне з двох рішень: або виставлена оцінка з навчальної дисципліни відповідає рівню і якості виконаної роботи та не змінюється, або виставлена оцінка з навчальної дисципліни не відповідає рівню і якості виконаної роботи та збільшується / зменшується на певну кількість балів (указується нова оцінка та бали відповідно до прийнятої системи оцінювання знань).

## **10 МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

1. Модульне середовище освітнього процесу КНУТД з доступом до методичних матеріалів.
2. Завдання з освітнього компонента: роздавальний матеріал.
3. Комплекти тестових завдань для всіх видів контролю.

## **11 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**

### **Основна**

1. Вступ до мовознавства: підручник. Голубовська І. О., Лучканин С. М., Чемес В. Ф. та ін. К. : Академія, 2016. 320 с.
2. Глущенко В., Ледняк Ю., Руденко М., Рябініна І. Мова і мовознавство : навчальний посібник. Слов'янськ – Дніпро, 2023. 222 с.
3. Дрогомирецький П. П., Пена Л. І. Вступ до мовознавства : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2015. 102 с.
4. Карпенко Ю. В. Вступ до мовознавства: підручник. К. : Академія, 2009. 336 с.
5. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства. К. : Академія, 2014. 304 с.
6. Левицький А. Е., Сингаївська А. В., Славова Л. Л. Вступ до мовознавства : навчальний посібник. К., 2006. 104 с.
7. Ющук І. П. Вступ до мовознавства. К., 2000. 128 с.

### **Додаткова**

1. Барань Є., Газдаг В. Словник філологічних термінів. Берегове, 2024. 108 с.
2. Баркасі В. В., Каленюк С. О., Коваленко О. В. Словник лінгвістичних термінів для студентів філологічних факультетів. Миколаїв, 2017. 192 с.
3. Білецький А. О. Про мову і мовознавство : навчальний посібник. К., 1996. 224 с.
4. Вступ до мовознавства. Практикум: навчальний посібник. / І. Р. Корольов, Ю.О. Письменна, за заг. ред. І.О. Голубовської. К., 2018. 127 с.
5. Дорошенко С. І. Словник-довідник лінгвістичних термінів юного мовознавця. Харків, 2024. 400 с.
6. Загнітко А. П. Словник сучасної лінгвістики: поняття і терміни: у 4 т. Т. 1. Донецьк: ДонНУ, 2012. 402 с.; Т. 2. 350 с.; Т. 3. 426 с.; Т. 4. 388 с.
7. Іванишин Н. Я. Вступ до мовознавства : практикум. Івано-Франківськ, 2012. 122 с.
8. Кочерган М. П. Загальне мовознавство. К. : Академія. 2010. 464 с.
9. Манакін В. М, Мова і міжкультурна комунікація. К., 2012. 288 с.
10. Монжалеї Т. К. Вступ до мовознавства: навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2020. 183 с.
11. Основи мовознавства: підручник. / І.О. Голубовська, С.М. Лучканин, В.Ф. Чемес та ін., за заг.ред. І.О. Голубовської. К. : ВПЦ «Київський університет», 2018. 511 с.
12. Пена Л. І. Вступ до мовознавства : хрестоматія. Івано-Франківськ, 2022. 241 с.
13. Пономарів О. Культура слова. Мовностилістичні поради : навчальний посібник. К., 2011.

272 с.

14. Терехова Д. І. Вступ до мовознавства : навчальний посібник. Полтава, 2012. 228 с.

15. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / за ред. С. Я. Єрмоленко. К. : Либідь, 2001. 224 с.

16. Шевельов Ю. В. Портрети українських мовознавців. К., 2002. 131 с.

17. Шпітько І. М. Практикум з дисципліни «Вступ до мовознавства». Дніпро, 2015. 51 с.

## 12 ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Ізборник. URL : <http://litopys.org.ua/>

2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>

3. Національна платформа з вивчення української мови. URL : <https://speakukraine.net/#project>

4. Оновлений список імен видатних творців, дослідників і популяризаторів української мови. Уповноважений із захисту державної мови. <https://surl.li/zgsjnt>

5. Офіційний сайт української мови. URL : <https://ukrainskamova.com/>

6. Словники України online. Український мовно-інформаційний фонд НАН України. URL : <https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>

7. Словопедія : українські словники. URL : <http://slovopedia.org.ua/>

8. Український лінгвістичний портал. Український мовно-інформаційний фонд НАН України. URL : <https://ulif.org.ua/>

9. Український правопис: довідкове видання. К.: «Видавництво “Наукова думка” НАН України», 2019. 393 с.

10. Mova.info : лінгвістичний портал. URL : <http://www.mova.info/>

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання кафедри від « \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 20\_\_ р. № \_\_\_\_

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання кафедри від « \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 20\_\_ р. № \_\_\_\_

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_

ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання кафедри від « \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 20\_\_ р. № \_\_\_\_

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_